

KẾT QUÁ CÂN ĐẠT

Cảm nhận được vẻ đẹp trong sáng của bài thơ
cá về nội dung tâm tình lẩn ng閃 từ nghệ thuật.

TIỂU DẪN

A-léch-xan-đro Xéc-ghê-ê-vich Pu-skin (1799 – 1837), “Mặt trời của thi ca Nga”, là nhà thơ vĩ đại “có ý nghĩa to lớn không chỉ trong lịch sử văn chương mà cả trong lịch sử thức tỉnh của dân tộc Nga” (N. A. Đô-brô-liu-bốp).

Không chỉ là một thi sĩ lừng danh (với hơn 800 bài thơ trữ tình), Pu-skin còn là tác giả của tiểu thuyết bằng thơ nổi tiếng (*Ép-ghê-nhi Ô-nhê-ghin*, 1823 – 1831) khởi đầu cho chủ nghĩa hiện thực Nga, tác giả của bi kịch lịch sử hoành tráng (*Bô-rít Gô-du-nóp* – 1825), người sáng tạo những trường ca sâu lắng (*Ru-xlan và Li-út-mi-la* – 1820, *Người tù Cáp-ca-dơ* – 1821,...), những truyện ngắn xuất sắc (*Cô tiểu thư nông dân* – 1830, *Con đầm pitch* – 1833,...), những ngụ ngôn thâm trầm,...

A-léch-xan-đro Xéc-ghê-ê-vich Pu-skin

Các sáng tác phong phú của Pu-skin đã thể hiện tuyệt đẹp tâm hồn nhân dân Nga khao khát TỰ DO và TÌNH YÊU. Và ở thế loại nào, văn chương Pu-skin cũng luôn là một tiếng nói Nga trong sáng, thuần khiết, thể hiện cuộc sống một cách giản dị, chân thực.

Tôi yêu em là một trong những bài thơ tình nổi tiếng của Pu-skin, được khai sinh từ mối tình của nhà thơ với A.A. Ô-lê-nhi-na (con gái của A.N. Ô-lê-nin, Chủ tịch Viện Hàn lâm nghệ thuật Nga) – người mà mùa hè năm 1829 Pu-skin đã cầu hôn nhưng không được chấp nhận. Bài thơ vốn không tên, nhan đề *Tôi yêu em* là do người dịch đặt.

VĂN BẢN

Tôi yêu em⁽¹⁾ : đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai⁽²⁾ ;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài⁽³⁾.

Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng,
Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen,
Tôi yêu em, yêu chân thành, đầm thắm,
Cảm em được người tình như tôi đã yêu em⁽⁴⁾.

1829

(Pu-skin, *Thơ trữ tình*, bản dịch của THUÝ TOÀN
NXB Văn học, Hà Nội, 1986)

HƯỚNG DẪN HỌC BÀI

- Điệp khúc nào làm nổi bật cảm xúc chủ đạo của bài thơ? Bài thơ dường như là lời từ giã cho một mối tình không thành. Lời từ giã của Pu-skin có gì đặc biệt?
- Giọng điệu trữ tình chuyển biến như thế nào từ hai câu 1 – 2 sang hai câu 3 – 4 và từ hai câu 5 – 6 sang hai câu 7 – 8? Diễn biến tâm trạng phức tạp của nhân vật trữ tình được thể hiện tinh tế ra sao?
- Tại sao có thể nói hai câu kết là bất ngờ, hàm chứa nhiều ý vị?
- Bài thơ gợi cho anh (chị) những cảm nghĩ gì về tâm hồn Pu-skin và về tình yêu?

GHI NHỚ

Tôi yêu em thấm đượm nỗi buồn của mối tình vô vọng, nhưng là nỗi buồn trong sáng của một tâm hồn yêu đương chân thành, mảnh liệt, nhân hậu, vị tha. Lời giải bày tình yêu của Pu-skin được thể hiện qua ngôn từ giản dị mà tinh tế.

(1) Đại từ nhân xưng ngôi thứ hai – *em* – trong nguyên bản được dùng với cách nói trang trọng.
(2) Trong nguyên bản, hai câu thơ đầu chỉ là :

*Tôi đã yêu em, tình yêu vẫn, có lẽ
Chưa tắt hẳn trong lòng tôi.*

Hình ảnh ẩn dụ *ngọn lửa tình* mà người dịch thêm vào được gợi ý do động từ *tắt*.

(3) Cách diễn đạt ở bản dịch thơ bóng bẩy hơn nguyên bản vốn chỉ giản dị :

Tôi không muốn làm em buồn vì bất cứ điều gì.

(4) Hai câu thơ cuối trong nguyên bản có cấu trúc so sánh “như thế... như thế...” :

*Tôi đã yêu em chân thành như thế, dù dàn dàng như thế,
Cầu trời cho em được người khác (cũng) yêu (chân thành, dù dàn) như thế.*